

**ПРАВИЛА ЗА ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩАТА, МЕРИТЕ И ЛИВАДИТЕ
НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА МОНТАНА ЗА СТОПАНСКАТА
2022/2023год.**

/приети с Решение № 893/26.01.2023 г./

Правилата за ползване на пасищата, мерите и ливадите на територията на Община Монтана, съгласно чл. 37о, ал. 2 съдържат:

1. Перспективен експлоатационен план за паша;
2. Частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
3. Частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени предимно за косене;
4. Прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
5. Мерки за опазване, поддържане и подобряване на пасищата, мерите и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. Ветеринарна профилактика;
7. Частите от пасищата, мерите и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. Построяване на навеси;
9. Въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси;
10. Охрана;
11. Режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
12. Карта за ползването на мерите и пасищата по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

1. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план за паша е свързан с постигането на следните цели:

1.1. Дългосрочно опазване на пасищата, мерите и ливадите, собственост на Община Монтана съобразно с допустимото натоварване за видовете животни. На основание чл. 37и, ал. 4 от ЗСПЗЗ пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мери и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. „Животинска единица“ е условна единица за приравняване на броя на различните видове и категории животни.

1.2. Опазване на биологичното разнообразие и опазване на пасищата, мерите и ливадите от изоставяне, замърсяване и използването им като обработваема земя.

1.3. Установяване на контакти и взаимодействие между управляващи и земеделски стопани с цел постигане на максимална ефективност при използване на пасищата, мерите и ливадите, достигане на максималния възможен екологичен ефект при ефективно изразходване на средствата, получени чрез финансовите стимули на ЕС, предназначени за развитие на земеделието.

2. ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ И ТЯХНОТО РАЗГРАНИЧАВАНЕ

2.1. Пасища, мерите и ливади за индивидуално ползване.

2.1.1. Пасищата, мерите и ливадите за индивидуално ползване от общинския поземлен фонд се отдават под наем на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена, определена по пазарен механизъм

2.1.2. Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списък на имотите за индивидуално ползване с категории се обявява в общините и кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

2.1.3. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани на правно основание пасища, мерите и ливади, но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.

2.1.4. Лицата подават заявление по образец до кмета на общината в срок до 10 март, към което прилагат документи по образец.

2.1.5. Кметът на общината назначава комисия, която определя необходимата за всеки кандидат площ и разпределя имотите за всяко землище. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

2.1.6. При недостиг на пасища, мерите и ливади от общинския поземлен фонд в землището към разпределените имоти съответната комисия извършва допълнително разпределение в съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата. Разпределението се извършва последователно в съседното землище, община и област

2.1.7. Протоколите се обявяват в кметството и се публикуват на интернет страницата на общината и може да се обжалват по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

2.1.8. При недостиг на пасища, мерите и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по т. 2.1.6 в съответното и съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите и

копие от заявлението за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

2.1.9. Директорът на областната дирекция "Земеделие" назначава комисия, в състава на която се включват представители на общинските служби по земеделие и на областната дирекция "Земеделие". Комисията разпределя допълнително необходимата за всеки кандидат площ по реда на т. 2.1.3 в съответното и/или съседни землища и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите от държавния поземлен фонд в срок до 1 юли.

2.1.10. Протоколът по т. 2.1.9 се обявява в кметството и в сградата на общинската служба по земеделие и се публикува на интернет страницата на общината и на съответната областна дирекция "Земеделие". Протоколът може да се обжалва по отношение на площта на разпределените имоти в 14-дневен срок пред районния съд. Обжалването не спира изпълнението на протокола, освен ако съдът разпорежи друго.

2.1.11. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 2.1.5 и т. 2.1.9 и след заплащане на наемната цена кметът на общината сключва договори за наем. Минималният срок на договорите е 5 стопански години.

2.1.12. Останалите свободни пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд се отдават под наем търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ. Договорите се сключват за една стопанска година.

2.1.13. Останалите след провеждане на търга по т. 2.1.12 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

2.2. Пасища, мери и ливади за общо ползване.

По смисъла на ЗСПЗЗ за „общо ползване“ е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада.

3. ЧАСТИТЕ ОТ ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

Косенето в пасищата, мерите и ливадите да се извършва след 15 юни, максимум две коситби годишно, като се спазват Националните стандарти, утвърдени със заповед на Министъра на земеделието и храните за добро екологично и земеделско състояние.

4. ПРОКАРИ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОИТЕ

За прокари за отвеждането на селскостопански животни до местата за паша и водопои да се ползват съществуващите прокари и полски пътища.

5. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА ПАСИЩАТА, МЕРИТЕ И ЛИВАДИТЕ.

При ползването на пасищата, мери и ливадите е необходимо да се спазват условията за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята в

област „Околна среда, изменение на климата и добро земеделско състояние на земята“, определени със Заповед № РД09-122/23.02.2015 г. на Министъра на земеделието и храните.

Национален стандарт 1. Забранява се използването на минерални и органични азотсъдържащи торове в буферните ивици:

- с ширина минимум 5 метра на равнинни площи, по протежение на повърхностни водни обекти (реки, потоци, канали, езера, язовири, море), с изключение на оризовите клетки;
- с ширина минимум 10 метра на равнинни площи при торене с течна фракция на оборския тор;
- с ширина минимум 10 метра при торене на площи с наклон;
- с ширина минимум 50 метра при торене на площи с остър наклон.

Национален стандарт 2. При използване на вода за напояване, земеделският стопанин трябва да притежава съответния документ за право на ползване (разрешително, договор и др.).

Национален стандарт 3. Забранява се пряко и непряко отвеждане в подземните води на вещества включени в списък.

Национален стандарт 4. В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи над 5 ха е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 30% култури със слята повърхност, с изключение на площи за производство на тютюн.

Национален стандарт 5. За ограничаване на ерозията на площи с наклон се прилага:

- за обработваеми земи - обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите;
- за трайни насаждения - укрепване на междуредията чрез затревяване частично/пълно, или засяване/засаждане с други култури, и/или обработката на почвата се извършва перпендикулярно на склона или по хоризонталите.

Национален стандарт 6. Забранява се изгарянето на стърнищата.

Национален стандарт 7. Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи. Те не отменят задълженията на ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове. Поддържането на пасищата, мерите и ливадите в добро земеделско и екологично състояние за общо и за индивидуално ползване е съответно за сметка на общината и за сметка на ползвателите.

6. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за ветеринарна профилактика и борба срещу болестите по животните са посочени в Държавната профилактична програма за задължителните мерки за профилактика и борба срещу болестите по животните, съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност. При поява на заразна болест директора на Областна дирекция по безопасност на храните издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта.

Ветеринарната профилактика се прилага при доказано заболяване на животните. За целта заразените пасища се поставят в изолация и не се допуска паша на животните в заразените участници.

7. ЧАСТИ ОТ ПАСИЩА, МЕРИ И ЛИВАДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА, ЗА ЗАСЯВАНЕ С ПОДХОДЯЩИ ТРЕВНИ СМЕСКИ

При необходимост, частите от мерите и пасищата, предназначени за изкуствени пасища да се засяват с подходящи тревни смеси.

8. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕСИ

Построяването на навеси в пасищата, мерите и ливадите се извършва съгласно изискванията на НАРЕДБА № 19 от 25.10.2012г. за строителство в земеделски земи, Закона за опазване на земеделските земи и Закона за устройство на територията, без да се извършва промяна на предназначението им

9. ВЪВЕЖДАНЕ И РЕДУВАНЕ НА ПАРЦЕЛНО ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩНИ КОМПЛЕКСИ

След определяне парцелите в пасищните комплекси по местности се изготвя график за редуване при ползването им.

10. ОХРАНА

Охраната на наетите пасища, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд се организира и е за сметка на ползвателите.